

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/0506 van 26 januari 2016
in de zaak 1011/0358/A/3/0305

In zake:

■■■■■

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Dirk LINDEMANS en Filip DE PRETER
kantoor houdende te 1000 Brussel, Keizerslaan 3
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **VLAAMS-BRABANT**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Michel VAN DIEVOET
kantoor houdende te 1000 Brussel, Wolstraat 56
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen-
de partijen:*

■■■■■

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat John TOURY
kantoor houdende te 1800 Vilvoorde, Jean Baptiste Nowélei 13
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 20 december 2010, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 7 oktober 2010.

De deputatie heeft het administratief beroep van de tussenkomen- de partijen tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente ■■■■■ van 31 mei 2010 ingewilligd. De deputatie heeft aan de tussenkomen- de partijen een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het plaatsen van een windmolen.

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te ■■■■■ en met als kadastrale omschrijving ■■■■■.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomen partijen hebben een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

Met het arrest van 9 september 2014 (nr. A/2014/0631) heeft de Raad het beroep van de verzoekende partij onontvankelijk verklaard.

De verzoekende partij heeft tegen dit arrest op 14 oktober 2014 een cassatieberoep ingesteld bij de Raad van State. Met het arrest van 16 juni 2015 (nr. 213.310) heeft de Raad van State het vermeld arrest van de Raad vernietigd. De zaak wordt door de Raad van State verwezen naar een anders samengestelde Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Met een beschikking van 13 november 2015 werd de behandeling van de zaak toegewezen aan de derde kamer.

2.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 1 december 2015, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bert VAN HERREWEGHE die loco advocaten Dirk LINDEMANS en Filip DE PRETER verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Filip VAN DIEVOET die loco advocaat Michel VAN DIEVOET verschijnt voor de verwerende partij en advocaat John TOURY die verschijnt voor de tussenkomen partijen, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

1.

███ verzoeken met aangetekende brieven van 16 februari 2011 en 19 maart 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met een beschikking van 23 maart 2011 vastgesteld dat het verzoekschrift tijdig en regelmatig en dus conform de vormvereisten is ingediend en dat het verzoek tot tussenkomst dus ontvankelijk is.

IV. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

De verzoekende partij werpt in haar wederantwoordnota op dat de nota van de tussenkomende partijen uit de debatten moet worden geweerd aangezien haar door de Raad enkel de schriftelijke uiteenzetting van de tussenkomende partijen werd betekend en niet het verzoekschrift tot tussenkomst.

Beoordeling door de Raad

Anders dan wat de verzoekende partij in haar wederantwoordnota voorhoudt, dient de schriftelijke uiteenzetting van de tussenkomende partijen geenszins uit de debatten te worden geweerd. Er is door de Raad volledig gehandeld conform wat ter zake in de VCRO wordt voorgeschreven.

Artikel 4.8.19 VCRO vereist immers niet dat het verzoekschrift tot tussenkomst aan de verzoekende partij wordt betekend. De Raad heeft de schriftelijke uiteenzetting van de tussenkomende partijen aan de verzoekende partij overgemaakt zodat zij ten volle de mogelijkheid gekregen heeft om in haar wederantwoordnota verweer te voeren over de standpunten van de tussenkomende partijen.

In zoverre de verzoekende partij in dit verband nog opmerkt dat zij niet kan nagaan of het meegedeelde verzoekschrift overeenstemt met het ingediende verzoekschrift tot tussenkomst, merkt de Raad op dat de verzoekende partij tot het in beraad nemen van het dossier steeds de mogelijkheid had om het dossier ter griffie in te kijken teneinde haar veronderstellingen in voorkomend geval bevestigd te zien.

De excepties van de verzoekende partij kunnen niet worden aangenomen.

V. FEITEN

Op 15 maart 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dienen de tussenkomende partijen bij het college van burgemeester en schepenen van [REDACTED] een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het plaatsen van een huishoudelijke windmolen voor het opwekken van energie voor eigen gebruik”*.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan ‘Halle-Vilvoorde-Asse’, gelegen in woongebied met landelijk karakter. Het perceel is niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

De aanvraag is volgens de landschapsatlas gelegen in de relictzone ‘Valleien van Dijle en Lane ten zuiden van Leuven’.

Er is geen openbaar onderzoek georganiseerd.

De gemeentelijke milieudienst van Overijse verleent op 27 april 2010 een gunstig advies.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [REDACTED] weigert op 31 mei 2010 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partijen. Het college motiveert zijn beslissing als volgt:

“ ...

RICHTLIJNEN EN OMZENDBRIEVEN

Het voorgelegd ontwerp voldoet niet aan de omzendbrief LNE/2009/01 – RO/2009/01 betreffende beoordelingskader voor de inplanting van kleine en middelgrote windturbines.

Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

BESCHRIJVING VAN DE BOUWPLAATS, DE OMGEVING EN HET PROJECT

Door de reeds bestaande bebouwing en de reeds aanwezige infrastructuur, is de structuur van het gebied bekend. De omgeving bestaat hoofdzakelijk uit woningen in open verband. Het voorgelegde ontwerp voorziet het plaatsen van een windturbine in de tuinzone achter de woning. Door de configuratie en de reeds aanwezige bebouwing op de omliggende percelen, brengt de voorgestelde inplanting de goede ordening van het gebied in het gedrang.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Het project is niet verenigbaar met de goede plaatselijke ordening: de voorgestelde werken stemmen niet overeen met de algemeen geldende en gangbare stedenbouwkundige regels. Het voorgelegde ontwerp brengt de goede ruimtelijke ordening van het gebied in het gedrang en integreert zich niet in de onmiddellijke omgeving.

...”

De tussenkomende partijen tekenen tegen deze beslissing op 2 juli 2010 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 21 september 2010 om dit beroep in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

Na de hoorzitting van 5 oktober 2010 beslist de verwerende partij op 7 oktober 2010 om het beroep in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

Beoordeling

1. Volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse is het goed gelegen in een landelijk woongebied. Artikelen 5 en 6 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen zijn van kracht:

artikel 5:

(...)

Artikel 6:

(...)

Het goed is niet gelegen binnen de grenzen van een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg. Het goed maakte deel uit van een in 1963 behoorlijk vergunde maar sinds 1985 vervallen verkaveling.

2. De aanvraag is niet gelegen binnen een overstromingsgevoelige zone. De aanvraag voorziet in de plaatsing van een windmolen voor huishoudelijk gebruik zonder toename van de bebouwde oppervlakte. De aanvraag houdt dus geen vermindering in van de infiltratiecapaciteit van de bodem. Er dienen geen bijzondere maatregelen te worden vooropgesteld. In deze omstandigheden kan in alle redelijkheid verwacht worden dat er geen schadelijk effect wordt veroorzaakt in de plaatselijke waterhuishouding, noch dat dit mag verwacht worden ten aanzien van het eigendom in aanvraag.

3. De aanvraag is volgens de landschapsatlas gelegen binnen een grote vlakrelictzone. Vlakrelicten gaan terug op een situatie van minstens het eind van de 18e eeuw of ze zijn zeer typisch voor een bepaalde tijdsperiode. Tevens zijn het gebieden met een belangrijke cultuurhistorische, natuurwetenschappelijke of geomorfologische waarde.

De landschapsatlas is de inventaris van de relicten van de traditionele landschappen en geeft een gebiedsdekkende, wetenschappelijk onderbouwde inventaris van het landschap op het einde van de 20ste eeuw. Hierbij ligt de nadruk op de inventaris van de landschapskenmerken van bovenlokaal belang met erfgoedwaarde. Deze atlas geeft aan waar de historisch gegroeide landschapsstructuur tot op vandaag herkenbaar gebleven is en duidt deze aan als relicten van de traditionele landschappen.

De windmolen zal visueel-ruimtelijk volledig deel uitmaken van de verticale afbakening van het plateau: zijnde de rand van de bebossing en de woningen met tuin langs de Monicadreef. Met een beperkte ashoogte van minder dan 15m zal de windmolen niet hoger komen dan de bomen in de omgeving. De mast is vrij slank. De windmolen kan moeilijk als een visueel-ruimtelijk storend element beschouwd worden zodat de impact op de vlakrelictzone, waarvan het deel uitmaakt, minimaal is. Verder kan de beoogde windturbine aanzien worden als een kleine constructie die een ondergeschikte aanhorigheid vormt bij de basisinrichting welke in dit geval de woning is.

4. Aangaande het oprichten van kleine windmolens dient onderzocht te worden of zij voldoen aan de beoordelingscriteria van de omzendbrief van LNE/2009/01 - RO2009/01: "Beoordelingskader voor de inplanting van kleine en middelgrote windturbines ", en bijhorend "informerend gedeelte bij deze omzendbrief"

Vooreerst waarschuwt het informerend gedeelte van deze omzendbrief de aanvrager voor het beperkte rendement van kleine windturbines. Volgens de gegevens uit het informerend gedeelte is de hele provincie Vlaams-Brabant gelegen in een zone waar de gemiddelde windsnelheden op een hoogte van 10 meter minder dan 4m/s bedragen. Niet voldoende dus voor een haalbaar rendement. Uit diezelfde windkaart blijkt dat een windsnelheid van 5.5m/s, welke nodig geacht wordt voor een haalbaar rendement, op een hoogte van 10m in Vlaanderen, enkel in de kuststreek bereikt wordt.

Uit het windplan Vlaanderen, dat onder andere de windsnelheden nagaat op een hoogte van 75m (middelgrote windturbines), kan vastgesteld worden dat het centrale deel van het plateau van Overijse in Klasse 3 gelegen is en de aanvraag zelf in de woonbufferperimeter. Klasse 3 zijn de voorwaardelijke en beperkt in aanmerking komende gebieden, rekening houdende met de criteria van de gewestplanzonering (gebieden waar de toepassing van windenergie eventueel kan, mits een goede afweging met de andere, belangrijke functies van het gebied, bvb. Landschappelijke waardevolle agrarische gebieden).

Volgens de omzendbrief heeft de overheid de taak de aanvrager attent te maken op de mogelijke geringe opbrengsten, in verhouding tot de investeringskost. Evenwel kan het rendement geen deel uitmaken van de weigeringsmotieven voor een stedenbouwkundige vergunning. Het onderzoek naar een verantwoord rendement op de voorgestelde locatie maakt geen deel uit van het ruimtelijk onderzoek en berust bij de aanvrager zelf.

5. De omzendbrief reikt ook enkele ruimtelijke beoordelingscriteria aan. Deze gaan in het bijzonder de geluidshinder en de slagschaduwhinder na voor de omwonenden, de algemene veiligheid en de integratie met een goede ruimtelijke ordening.

5a. De beoogde windturbine, die een geringe hoogte heeft, zal geen opvallend of storend element vormen omdat de constructie zeer fijn van aard is en opgenomen wordt in het bomenbestand van de tuinen en het aangrenzende bos. De windturbine zal nauwelijks zichtbaar zijn voor beide aanpalende burens: de windturbine wordt ingeplant op korte afstand van de achterste perceelsgrens en achteraan sluit het aan op het onbebouwd agrarisch plateau van [REDACTED].

5b. De afstand tot de dichtst bijgelegen woningen bedraagt 28m voor de linker aanpalende en 35m voor de rechter aanpalende woning. Deze afstanden bedragen meer dan het dubbele van de hoogte van de constructie. De windmolen staat op voldoende veilige afstand tot de omliggende gebouwen.

5c. Ook de geproduceerde geluidssterkte vormt een belangrijk aspect bij de appreciatie. Uit een document van de leverancier blijkt dat de "skystream" windturbine bij een snelheid van 5m/s 45 decibel produceert. Volgens de tabel en de curve van de omzendbrief dient de geluidsimmissie in functie van het brongeluid nagegaan te worden. In woongebieden ligt de aanvaardbare geluidslimiet voor windmolens op 39dB ('s nachts). Voor een brongeluid van 45dB dient de geluidsimpact nagegaan te worden. Deze impact daalt wanneer de afstand toeneemt. Gezien de dichtstbijzijnde woning gelegen is op 28m, volgt uit de tabel dat een brongeluid van 45dB geen problemen oplevert. Het brongeluid mag zelfs tot 65dB oplopen om nog te voldoen aan de limiet van 39dB op een afstand van 28m. Volgens de gegevens van de fabrikant produceert de skystream bij een windsnelheid van 12m/s ± 60 dB. Er kan gesteld worden dat de beoogde windmolen geen bijzondere geluidshinder met zich zal meebrengen voor de omwonenden.

5d. Aangaande slagschaduw kan men stellen dat draaiende wieken hinder kunnen veroorzaken door lichtreflecties, zowel voor omwonenden als mensen die in de omgeving werken. Aangezien slagschaduw volgens de berekeningsprogramma's, zoals aangehaald in de omzendbrief, steeds beperkt blijven tot 30 uur per jaar op een afstand van ongeveer tweemaal de totale hoogte (tiphoogte) van de windturbine, kan men de hinder steeds als aanvaardbaar beschouwen indien er geen vreemde woningen/constructies voorkomen binnen een gebied dat als volgt aangeduid wordt: in een straal van tweemaal de maximale hoogte, met uitzondering van een hoek van 45° ten opzichte van het zuiden, komen geen woningen voor. Voor de beoogde inplanting van de turbine is dit het geval zodat er bezwaarlijk van hinder ten gevolge van slagschaduw gesproken kan worden voor beide aanpalende woningen.

6. De hoogte van de windturbine is verwaarloosbaar aangaande mogelijke hinder voor het luchtverkeer. De rotoroppervlakte bedraagt ± 10 m² en is verwaarloosbaar als bedreiging voor vogels.

De overwegingen in acht genomen komt de aanvraag in aanmerking voor vergunning, om volgende redenen:

- de omvang van de constructie van de windmolen is beperkt en de constructie wordt opgericht binnen een landelijk woongebied, op de grens met een agrarisch gebied;
- de windmolen vormt een ondergeschikte aanhorigheid bij de woonfunctie en

wordt opgericht op de huiskavel,

- *de windmolen wordt opgericht aan de rand van een hooggelegen en open plateau, maar zit visueel ingekaderd binnen de bosrand. De ruimtelijke impact van de windmolen op de omgeving is nihil. De windmolen heeft een masthoogte van 10m en is niet hoger dan de bomen er rond. De windmolen schaadt het vlakrelict niet;*
- *de windmolen bevindt zich op een afstand van ± 28 m en ± 35 m tot respectievelijk de linker en de rechter aangrenzende woning. Beide woningen liggen op een afstand van meer dan 2x hoogte van de constructie. Er wordt geen hinder ten gevolge van slagschaduw verwacht;*
- *de geluidsbron bedraagt bij een snelheid van 5m/s 45dB. Verrekend naar de afstanden tot beide aangrenzende woningen zal de geluidsimpact minder dan 39dB bedragen.*

Aan de vergunning dient volgende voorwaarde opgelegd te worden:

- *de windmolen wordt ingeplant op 1m van de achterste perceelsgrens en op 8m van de rechter zijdelingse perceelsgrens.*
- ...*

Dit is de bestreden beslissing.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging - TIJDIGHEID VAN HET BEROEP

Vooraf

De Raad heeft met een arrest van 9 september 2014 (nr. A/2014/0631) de vordering van de verzoekende partij onontvankelijk verklaard omdat de vordering na het verstrijken van de beroepstermijn, zoals bepaald in artikel 4.8.16, §2, 1°, b VCRO, en dus laattijdig werd ingesteld.

Met een arrest van 16 juni 2015 (nr. 231.310) heeft de Raad van State vermeld arrest van 9 september 2014 verbroken omdat de Raad het voorliggende beroep ambtshalve als onontvankelijk had verworpen zonder deze ambtshalve vaststelling aan de tegenspraak van de partijen te onderwerpen zodat de rechten van verdediging van de verzoekende partij werden geschonden.

Standpunt van de partijen

1.

In een aanvullende nota van 27 juli 2015 stelt de verzoekende partij met betrekking tot de tijdigheid van het ingestelde beroep het volgende:

“ ...

Mijn cliënte is van oordeel dat er geen redenen zijn (o.a. in het licht van de rechtspraak van de Raad van State) om haar vordering af te wijzen als laattijdig.

Ik verklaar mij nader.

De verzoekende partij heeft met een aangetekende brief van 6 december 2010 om de nietigverklaring van het besluit van de Deputatie van 7 oktober 2010 verzocht. Niet betwist is dat deze brief tijdig - lees: binnen de termijn van dertig dagen na die van de aanplakking — aangetekend werd ingediend. Die brief werd ook verstuurd per e-mail naar het e-mailadres info@vergunningsbetwistingen.be.

Een kopie van het verzoekschrift werd op 6 december 2010 per aangetekende brief verstuurd aan de Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant en aan de aanvragers van de vergunning (en hun raadsman).

Door een materiële vergissing, werd de brief van 6 december 2010 verzonden naar het adres "Koning Albert 11 laan 35, 1210 BRUSSEL", terwijl dit 1030 BRUSSEL had moeten zijn. Op het postnummer na, was het adres van de Raad voor Vergunningsbetwistingen dus correct gesteld.

Die vergissing laat zich gemakkelijk verklaren.

De [REDACTED] is het best gekend als een laan in [REDACTED]. Het Conscience-gebouw van de Vlaamse Gemeenschap heeft er haar vestiging. Deze laan is echter — zo is intussen gebleken - in twee verschillende postregio's ingedeeld, nl. [REDACTED]. Pas helemaal achteraan (vanuit het centrum van [REDACTED] gezien) verandert het postnummer in [REDACTED]. Dat leidt in de praktijk tot nogal wat vergissingen. Ook de Post weet dat er veel vergissingen zijn, en op basis van de straatnaam en het postbusnummer wordt de post meestal toch correct besteld, zelfs met een foutief postnummer. Zeer vele zendingen met een juiste straatnaam en postbusnummer van de Raad voor Vergunningsbetwistingen zijn dus wel degelijk correct besteld door de Post, ondanks het foute postnummer van dat deel van de stad Brussel.

Dat is in dit geval echter niet gebeurd.

Nadat het verzoekschrift in kwestie is teruggestuurd door de Post op vrijdag 17 december 2010, heeft de verzoekende partij onmiddellijk het nodige gedaan om op maandag 20 december 2010 het verzoekschrift opnieuw aangetekend te verzenden, met bijvoeging van de bewuste stukken waaruit blijkt dat dezelfde brief eerder al verzonden was, nl. :

- een kopie van de enveloppe waarmee de brief van 6 december 2010 met bijlagen is verzonden;*
- de enveloppe waarmee de Post voormelde stukken heeft terugbezorgd aan de raadsman van de verzoekende partij, zoals ontvangen op 17 december 2010;*
- het door de klantendienst van bPost bij laatstgenoemde zending gevoegde document "opening van de onbestelbare stukken".*

Na indiening van het tweede verzoekschrift heeft de verzoekende partij hierover niets meer vernomen, en kende de procedure haar normale verloop: In een aangetekende brief van 17 januari 2011 heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen bevestigd dat het verzoekschrift in goede orde werd ontvangen, en voldoet aan alle vormvereisten. De zaak kreeg het rolnummer 1011/0358/A/0305. De verzoekende partij werd uitgenodigd om het rolrecht te betalen, en deed daarvoor het nodige. Lopende de procedure hebben de Raad noch de partijen zich ooit beroepen op de laattijdigheid van het verzoekschrift, en ook de rechter heeft er geen opmerkingen over gemaakt op de hoorzitting. Zodoende was de verzoekende partij in de gerechtvaardigde veronderstelling dat haar verzoekschrift tijdig was ingediend, of minstens als tijdig ingediend moest worden aangezien.

2. Het is pas in het (thans vernietigde) arrest van 9 september 2014 nr. A/2014/0631 dat de verzoekende partij er kennis van heeft genomen dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen —ambtshalve, zonder het organiseren van enige tegenspraak

en zonder dat de overige partijen er een probleem van hebben gemaakt - het beroep heeft verworpen wegens laattijdigheid.

In bedoeld arrest nr. A/2014/0631 besluit Uw Raad tot de laattijdigheid van het beroep van de verzoekende partij na de volgende ambtshalve overwegingen:...

Die stelling kan niet worden bijgevalen.

3. Vooreerst dient vastgesteld dat de Raad bij de weergave van het voorwerp van de vordering en de uiteenzetting in verband met de onontvankelijkheid van de vordering in het vernietigde arrest enkel verwijst naar het beroep dat werd ingesteld met een aangetekende brief van 20 december 2010.

Van het "eerste" beroep, nl. het de aangetekende brief die verzonden werd op 6 december 2010, wordt zelfs geen melding gemaakt.

Nochtans kan uit stukken die de verzoekende partij heeft overgemaakt worden afgeleid dat zij in haar tweede zending enkel de eerste brief van 6 december 2010 opnieuw heeft overgemaakt, met bijvoeging van de bewuste stukken waaruit blijkt dat dezelfde brief eerder al verzonden was.

In dat verband dient opgemerkt dat de motivering die de Raad voor Vergunningsbetwistingen er onder titel "Beeoordeling tot de Raad" toe heeft gebracht om tot de onontvankelijkheid te besluiten in het vernietigde arrest, bovendien manifest in strijd met de (procedure)stukken van het dossier.

Het vernietigde arrest deed immers uitschijnen alsof de verzoekende partij een laattijdig verzoek van 20 december 2010 heeft willen rechtvaardigen door te verwijzen naar de feitelijke kennisname van de aanplakking van de vergunning, eind november.

Onder titel "Standpunt van de partijen" herneemt het (vernietigde) arrest daartoe o.a. de volgende overweging uit het verzoekschrift: "Eind november 2010 merkt de verzoekende partij de aanplakking op."

Onder titel "Beeoordeling door de Raad", staat over dat 'standpunt' het volgende te lezen; "Het gegeven dat de verzoekende partij voorhoudt slechts "eind november 2010" deze aanplakking te hebben opgemerkt, doet geen afbreuk aan de voorgaande conclusie.

[..]. De stelling van de verzoekende partijen dat de termijn voor het indienen van een beroep tot vernietiging pas zou zijn ingegaan na de kennisname "eind november 2010" is, voor wat betreft vergunningsbeslissingen, dan ook niet correct."

Die overweging is niet correct.

Noch in haar verzoekschrift, noch in haar memorie van wederantwoord, noch ter zitting heeft verzoekende partij de "stelling" (of het "standpunt") verdedigd dat de termijn voor het indienen van het een beroep tot vernietiging te dezen pas is ingaan na (feitelijke) kennisname van de aanplakking eind november.

In het verzoekschrift staat onder "titel 1. In feite" op pagina 9 enkel te lezen: "Eind november 2010 merkt verzoekende partij de aanplakking op" (en dus niet "slechts" eind november). Het betreft dus een louter feitelijke overweging van de verzoekende partij in het verzoekschrift, die verder op geen enkele manier in verband wordt gebracht met de onontvankelijkheid van de vordering.

Aangezien de aangetekende brief werd ingediend op 6 december 2010 - en dus kennelijk op tijd was er voor de verzoekende partij ook geen reden om een dergelijke (verkeerde) stelling te verdedigen.

4. Fundamenteel is dat, in de feitelijke context zoals hierboven uiteengezet, aangenomen kan worden dat het opgeven van een verkeerde postcode in de bedoelde brief van 6 december 2010 bij het adres van de Raad voor Vergunningsbetwistingen louter een door de verzoekende partij begane materiële misslag betreft die tot gevolg had dat deze aangetekende brief de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet heeft bereikt en als onbestelbaar is teruggezonden naar de verzoekende partij, waarna op 20 december 2010 een tweede verzending (buiten termijn) is geschied. Uit niets blijkt dat de verzoekende partij door deze materiële misslag de intentie had om de wettelijke termijn te omzeilen of te ontduiken.

In die feitelijke context kan worden aangenomen dat het verzoekschrift rechtsgeldig is geschied, en dus tijdig.

5. Dat het in elk geval niet evident is dat een fout postnummer (met een onbestelbare zending tot gevolg) leidt tot hetzelfde rechtsgevolg als wanneer het beroep laattijdig wordt ingediend, moge vooreerst blijken uit (onder meer) een arrest van de Raad van State nr. 225.196 van 22 oktober 2013 en nr. 229.208 van 18 november 2014.

In deze arresten verklaarde de Raad van State een zending (laatste memorie) met een fout postnummer, die wordt teruggestuurd naar de beroeper, waarop de beroeper een tweede zending doet naar de Raad van State tijdig, omdat deze materiële misslag bij het vermelden van het postnummer niet mag worden afgestraft indien blijkt dat de betrokken partij niet de bedoeling had de wettelijke termijn te omzeilen of te ontduiken.

En gelijklopend standpunt werd al ingenomen door de Franstalige kamer van de Raad van State voor wat betreft het verkeerd vermelden van een postnummer bij het indienen van een verzoek tot voorzetting na een vernietigingsarrest, een memorie van antwoord en een nota met opmerkingen in een schorsingsprocedure.

De redenering van de Raad van State in verband met een al te strikte toepassing van de procedurevoorschriften moet evengoed gelden in geval een procedure wordt ingeleid. Meer nog. In de aanvangsfase van het proces moet het recht van toegang tot de rechter voluit spelen, nog veel meer dan in de loop van een geding.

Vandaar dan ook dat een al te groot formalisme in strijd komt met art. 6.1 EVRM en het daardoor gewaarborgd grondrecht van toegang tot de rechter.

De Raad van State zelf lijkt trouwens in bedoelde arresten het onderscheid tussen inleiding en voortzetting van een geding ook niet te willen maken.

6. Zo beschouwd, mag de discussie over de al dan niet ontvankelijkheid van de vordering ook niet worden verengd tot een discussie over het bestaan van een situatie van "overmacht" of een "onoverwinnelijke dwaling".

Het recht van toegang tot de rechter veronderstelt net dat de rechter de hele feitelijke context in ogenschouw neemt.

Ter zake blijkt uit de stukken dat het eerste beroep en het twee inhoudelijk identiek zijn, wat aantoont dat de verzoekende partij geen intentie had om de beroepstermijn te

omzeilen of te ontduiken. Zo beschouwd, zou in dit geval het laattijdig beschouwen van het verzoekschrift in hoofde van de verzoekende partij een disproportionele belemmering van de toegang tot de rechter uitmaken, zoals vervat in o.a. art. 6.1 EVRM.

7. Een strike en nodeloos formalistische interpretatie van de toepassing van de procedurevoorschriften is evenmin in overeenstemming te brengen met art. 9.2 j° 2.5. van het Verdrag van Aarhus.

Uit een samenlezing van die bepalingen blijkt dat belanghebbenden toegang moeten kunnen hebben tot de rechter. Het is duidelijk dat dit een effectieve toegang moet zijn en niet een louter formele. Dit impliceert o.a. dat de in deze artikelen bedoelde personen er niet van weerhouden mogen worden om een binnen de werkingssfeer van deze artikelen vallend beroep in rechte in te stellen of voort te zetten wegens een buitensporig strikte interpretatie van de ontvankelijkheidsvereisten.

Van een nationale rechter kan immers worden verwacht dat die, wanneer hij uitspraak moet doen over een vordering van een particulier die gericht is op het doen handhaven van de regelgeving in verband met de bescherming van het milieu (in de ruime betekenis die eraan wordt gegeven), en daarbij standpunt moet innemen over een eventuele beperking van dit vorderingsrecht, daarbij rekening moet houden met zowel het belang van de persoon die zijn rechten wil verdedigen als het algemeen belang verband houdend met de bescherming van het milieu. Daarbij dient de rechter rekening te houden met de situatie van de betrokken partijen, de redelijke kans van slagen van de verzoeker, het belang dat voor de verzoeker en voor de bescherming van het milieu op het spel staat, de complexiteit van het toepasselijke recht en van de toepasselijke procedure, etc.

Aangezien niet kan worden betwist dat de verzoekende partij een voldoende gespecialiseerd belang nastreeft dat zich situeert op het vlak van ruimtelijke ordening, heeft zij het recht om de materiële en formele rechtmatigheid van de vergunning voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen te bestrijden, en mag zij dat recht niet beperkt zien worden door een al te formalistische opvatting over de ontvankelijkheidsvereisten verbonden aan dat beroep - waarbij zij zelfs niet de gelegenheid heeft gehad zich ertegen te verweren.

9. Samenvattend kan worden gesteld dat bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep rekening moet worden gehouden met de aangetekende brief van 6 december 2010, en de stukken waaruit blijkt dat de brief eerder al verzonden was, binnen de beroepstermijn, met het juiste adres maar met het verkeerde postnummer.

In het licht van bestaande rechtspraak van de Raad van State, zou het onontvankelijk verklaren van de vordering wegens laattijdigheid een overdreven formalistische toepassing inhouden van procedurevoorschriften, en in hoofde van de verzoekende partij een disproportionele schending.

...

2.

De verwerende partij en de tussenkomende partijen betwisten het standpunt van de verzoekende partij en stellen dat het beroep als laattijdig dient te worden verworpen.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.8.16, §2, 1° VCRO, zoals dit gold op het moment van het instellen van het beroep, bepaalt:

“ ...

De beroepen worden ingesteld binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat als volgt:

1° Wat betreft vergunningsbeslissingen:

- a) Hetzij de dag na deze van de betekening, wanneer een dergelijke betekening vereist is,*
- b) Hetzij de dag na deze van aanplakking, in alle andere gevallen;*

...”

Aangezien de bestreden beslissing niet aan de verzoekende partij diende betekend te worden, nam de termijn waarbinnen de verzoekende partij bij de Raad een beroep kon instellen conform artikel 4.8.16, §2, 1°, b VCRO een aanvang de dag na deze van de aanplakking.

2.

Uit het attest van aanplakking dat de verzoekende partij meedeelt, blijkt dat de bestreden beslissing op 8 november 2010 werd aangeplakt. De beroepstermijn is dus op basis van artikel 4.8.16, §2, 1°, b VCRO beginnen lopen op dinsdag 9 november 2010 om te eindigen op woensdag 8 december 2010.

Uit de stukken van het dossier blijkt dat de raadsman van de verzoekende partij het verzoekschrift tot vernietiging een eerste maal aangetekend opstuurde naar de Raad op maandag 6 december 2010. Op de enveloppe wordt echter foutief als postcode ‘1210 Brussel’ vermeld in plaats van ‘1030 Brussel’. Deze zending wordt op vrijdag 17 december 2010 als onbestelbaar teruggezonden naar de raadsman van de verzoekende partij.

Op maandag 20 december 2010 wordt het verzoekschrift nogmaals aangetekend opgestuurd, ditmaal met vermelding van de juiste postcode. Bij het verzoekschrift wordt ook kopie gevoegd van de enveloppe van de aangetekende zending op 6 december 2010 en van de enveloppe van de postdiensten van 17 december 2010 waarmee het verzoekschrift van 6 december 2010 als onbestelbaar werd terugbezorgd aan de raadsman van de verzoekende partij.

Het op 20 december 2010 opgestuurde verzoekschrift wordt wel ontvangen door de Raad maar is naar het oordeel van de Raad in het licht van de bepalingen van artikel 4.8.16, §2, 1°, b VCRO laattijdig ingediend.

3.

Volgens de verzoekende partij betreft het vermelden van de foutieve postcode een louter materiële mislag en had zij hiermee geenszins de intentie om de wettelijke termijn waarbinnen zij een vordering kon instellen, te omzeilen of te ontduiken.

Ook al had (de raadsman van) de verzoekende partij met het vermelden van een foutieve postcode niet de intentie om de wettelijke termijn om een verzoekschrift in te dienen, te omzeilen, dan nog mag van een normaal zorgvuldige en vooruitziende verzoekende partij in alle redelijkheid wel verwacht worden dat zij het nodige doet om het verzoekschrift niet alleen tijdig aan de postdiensten toe te vertrouwen, maar ook zo op te stellen dat het door diezelfde postdiensten ook correct aan de Raad kan worden besteld. Doet zij dit niet, en is zij op dit punt nalatig, minstens onzorgvuldig, dan beknot zij in de feiten zelf haar toegang tot de Raad.

Het enkele gegeven dat één en dezelfde straat verschillende postcodes kent, wat gebeurlijk verwarrend kan zijn doch anderzijds in grotere agglomeraties niet ongebruikelijk is, kan evenwel niet zonder meer worden aanvaard als een situatie van overmacht, waardoor de verzoekende partij zou worden vrijgepleit van enige onzorgvuldigheid of nalatigheid bij de verzending van haar verzoekschrift. De verzoekende partij toont immers niet aan dat het voor haar onmogelijk was om het correcte adres van de Raad te achterhalen.

De omstandigheid dat de verzoekende partij naar eigen zeggen niet werd gedreven door enig bedrieglijk inzicht, wat de Raad wil aanvaarden doch waarmee evenmin is aangetoond dat de foutief geadresseerde zending ook effectief het naderhand opnieuw ingestelde verzoekschrift bevatte, volstaat geenszins om de nalatige, minstens onzorgvuldige, wijze waarop de verzoekende partij haar vordering heeft ingesteld als een vorm van overmacht aan te merken. Het argument dat de postdiensten in sommige gevallen foutief geadresseerde poststukken blijkbaar wel op het juiste adres afleveren, is in het licht van voorgaande vaststellingen niet relevant.

4.

De Raad kan dan ook enkel rekening houden met het enige verzoekschrift dat zij daadwerkelijk heeft ontvangen, met name het verzoekschrift dat met een aangetekende zending van 20 december 2010 werd ingesteld, en vaststellen dat dit beroep laattijdig is.

Het beroep is onontvankelijk.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van [REDACTED] is ontvankelijk.
2. Het beroep is onontvankelijk.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 26 januari 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,
met bijstand van

Lieselotte JOPPEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Lieselotte JOPPEN

Filip VAN ACKER